

Τι είναι ο Σχολικός Εκφοβισμός;

Ο **σχολικός εκφοβισμός** είναι ένα φαινόμενο νεανικής παραβατικότητας, που εμφανίζεται σε πολλές χώρες του κόσμου. Ο σχολικός εκφοβισμός αναφέρεται στη χρήση βίας μεταξύ μαθητών ή συνομηλίκων παιδιών με στόχο να προκληθεί πόνος ή αναστάτωση.

Ποιες είναι οι μορφές του;

- ✚ **Σωματικός:** φυσικός τραυματισμός ή απειλή τραυματισμού προς κάποιον. Εκδηλώνεται με σπρωξιμάτα, σκουνητάτα, αγκωνιές, γροθιές κ.τ.λ.
- ✚ **Λεκτικός:** συστηματική χρησιμοποίηση υβριστικών εκφράσεων, φραστικών επιθέσεων, προσβολών και απειλών.
- ✚ **Εκφοβισμός με εκβιασμό:** εκούσια απόσπαση χρημάτων ή προσωπικών αντικειμένων, η οποία συνοδεύεται από απειλές ή και τον εξαναγκασμό σε αντικοινωνικές πράξεις.
- ✚ **Έμμεσος ή κοινωνικός:** προσπάθεια για κοινωνική απομόνωση ή αγνόηση ατόμου, για άσκηση επιρροής στην ομάδα των συνομηλίκων ώστε να αισθανθούν αντιπάθεια για κάποιο συγκεκριμένο συμμαθητή τους, διάδοση κακόβουλων φημών και φευδών.
- ✚ **Ηλεκτρονικός:** αποστολή απειλητικού ή υβριστικού υλικού μέσω του ηλεκτρονικού ταχυδρομείου, των υπηρεσιών MMS και SMS, ή παραποίηση των προσωπικών δεδομένων κάποιου ατόμου.
- ✚ **Σεξουαλικός:** υβριστικά σχόλια, σκίτσος και γκράφιτι με σεξουαλικό περιεχόμενο, ανήθικες χειρονομίες, ανεπιθύμητο άγγιγμα, μέχρι και σοβαρές σεξουαλικές επιθέσεις.

Ποιοι είναι οι εμπλεκόμενοι;

Τα **θύματα**, που δέχονται τον εκφοβισμό:

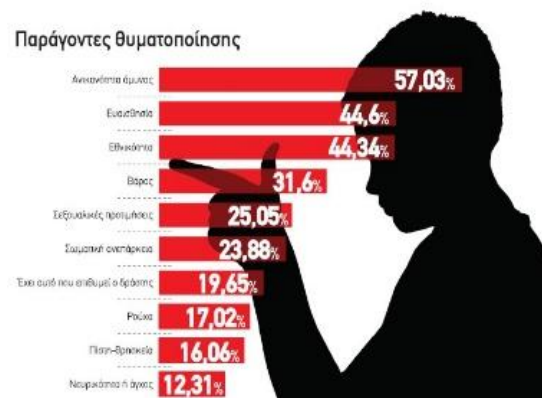
- ✚ Φοβούνται μην νιώσουν έντονο άγχος και αισθήματα ανασφάλειας.
- ✚ Έχουν φοβίες.
- ✚ Γι' αυτό και απουσιάζουν συχνά από το σχολείο.
- ✚ Μπορεί να οδηγηθούν σε σχολική αποτυχία.

Τα παιδιά **θύτες**, αντιμετωπίζουν τον κίνδυνο:

- ✚ Να απομακρυνθούν από το σχολείο.
- ✚ Να διακόψουν την σχολική φοίτηση.
- ✚ Να εμφανίσουν τάσεις φυγής από το σχολείο.
- ✚ Να εξελιχθούν, σε ενήλικες με αντικοινωνική και παραβατική συμπεριφορά

Υπάρχουν βέβαια και τα παιδιά παρατηρητές, τα οποία παραμένουν αμέτοχα χωρίς να υποστηρίζουν ή να προστατεύουν μία από τις δύο

πλευρές. Συνήθως αισθάνονται άβολα και είναι αναποφάσιστα σχετικά με το ποιος είναι ο υπεύθυνος ή αν το θύμα αξίζει της συγκεκριμένης αντιμετώπισης ή όχι.

Τι πρέπει να αλλάξει;

Πρέπει να είμαστε σε θέση να γνωρίζουμε ακριβώς πότε μιλάμε για εκφοβισμό και πότε για άλλες μορφές βίαιης ή επιθετικής

συμπεριφοράς. Ο εκφοβισμός έχει το βασικό χαρακτηριστικό της ανισορροπίας δύναμης και της επαναληψιμότητας, της διάρκειας στο χρόνο. Ένα απλό πείραγμα δεν είναι εκφοβισμός ή όταν δυο μαθητές ίσης δύναμης μαλώνουν. Το πείραγμα όμως δεν μπορεί να είναι δικαιολογία για κάποιους μαθητές που θέλουν να πλήξουν συστηματικά ένα συμμαθητή τους. Είναι απαραίτητο επίσης να διαχωρίζουμε τον εκφοβισμό στο σχολείο και στις διάφορες βαθμίδες της εκπαίδευσης. Είναι άλλες οι εκδηλώσεις του εκφοβισμού στο δημοτικό άλλες στο γυμνάσιο και άλλες στο λύκειο. Στο δημοτικό δεν μπορούμε να μιλάμε για παραβάτες, για "εγκληματίες" για "συμμορίες" κλπ. Και το τονίζω αυτό γιατί υπάρχει δυστυχώς τελευταία με "εγκληματολογική" θεώρηση του φαινομένου με άμεσο κίνδυνο την σύγχυση και τον πανικό σε γονείς και εκπαιδευτικούς και την ποινικοποίηση της συμπεριφοράς.

Ενημερωτικό Φυλλάδιο για τον Σχολικό Εκφοβισμό

✚ Ματίνα Νίκου
✚ Κωνσταντίνα Φουμελιώτη
✚ Νίκος Παναγάκης